

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

SOLIDITETSRAPPORT FOR FINANSFORETAK MV.

Per 31. desember 2024

1. Hovedinntrykk	3
2. Banker og kredittforetak	4
2.1. Soliditet	4
2.1.1. Kapitaldekning	4
2.2. Likviditetsrisiko	5
2.2.1. Likviditetsreserven (LCR)	5
2.2.2. Stabil finansiering (Net Stable Funding Ratio - NSFR)	6
2.2.3. Finansiering	7
3. Forsikringsforetak	9
3.1. Soliditet i livsforsikringsforetak	9
3.2. Soliditet i skadeforsikringsforetak	9
3.3. Soliditet i pensjonskasser	10
4. Verdipapirforetak og fondsforvaltere	12
4.1. Soliditet i verdipapirforetak	12
4.2. Soliditet i fondsforvaltere	13
5. Vedlegg – regelverk og metodikk	15
5.1. Banker og kredittforetak	15
5.1.1. Soliditet	15
5.1.2. Likviditetsrisiko	16
5.2. Forsikringsforetak	16
5.3. Pensjonskasser	17
5.4. Verdipapirforetak og fondsforvaltere	17

Redaksjonen ble avsluttet 20.03.2025. Alle tall er foreløpige, og det tas forbehold om endringer.

1. Hovedinntrykk

Bankenes samlede rene kjernekapitaldekning var 18,8 prosent per 31. desember 2024, opp fra 18,4 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2023. Uvektet kjernekapitalandel¹ ("leverage ratio") var 7,7 prosent, uendret fra ett år tidligere. Alle banker og kredittforetak oppfylte kapitalkravene ved utgangen av fjerde kvartal 2024.

Samtlige banker og kredittforetak oppfylte minstekravene til likviditetsreserven, LCR, både på totalnivå, i norske kroner og i andre signifikante valutaer. LCR for bankene samlet var 160 prosent, en oppgang fra 158 prosent ett år tidligere.

Alle foretak, med unntak av ett, oppfylte minstekravet til stabil finansiering, NSFR, ved utgangen av fjerde kvartal 2024. NSFR for bankene samlet var 123 prosent, det samme som ett år tidligere.

Alle **livsforsikringsforetakene** oppfylte solvens- og minstekapitalkravene. Samlet var solvens- og minstekapitaldekningen hhv. 282 og 687 prosent, en oppgang på 16 og 69 prosentpoeng fra ett år tidligere.

Samtlige **skadeforsikringsforetak** oppfylte solvens- og minstekapitalkravene. Samlet var solvenskapitaldekningen 227 prosent, en oppgang på 13 prosentpoeng sammenlignet med året før. Minstekapitaldekningen var 576 prosent, en oppgang på 51 prosentpoeng fra ett år tidligere.

Alle **pensjonskassene** oppfylte solvenskapitalkravet per 31. desember 2024. Samlet solvenskapitaldekning var 178 prosent, opp fra 176 prosent ved utgangen av 2023. Solvenskapitaldekningen økte med henholdsvis 4 og 1 prosentpoeng for private og kommunale pensjonskasser.

Samtlige 92 **verdipapirforetak** oppfylte kravet til ansvarlig kapital per 31. desember 2024. Samlet var kapitaldekningen for verdipapirforetak med tillatelse til å yte minst én av tjenestene egenhandel og garantistillelse, 18,1 prosent, ned 0,1 prosentpoeng fra utgangen av fjerde kvartal 2023. For verdipapirforetakene uten tillatelse til å yte de nevnte tjenestene, var samlet kapitaldekning 22,3 prosent, ned 1,8 prosentpoeng fra utgangen av fjerde kvartal 2023.

Av totalt 35 **forvaltningsselskap og AIF-forvaltere** med tillatelse til å yte individuell porteføljeforvaltning var det én AIF-forvalter som ikke oppfylte kravet til ansvarlig kapital per 31. desember 2024. Foretaket har siden tilført ny kapital og oppfyller nå kapitalkravet. Den samlede kapitaldekningen for fondsforvaltere med tillatelse til å yte individuell porteføljeforvaltning, var 34 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2024, opp 6,7 prosentpoeng fra utgangen av fjerde kvartal 2023.

¹ Se kapittel 5 for definisjoner, metodikk og regelverk

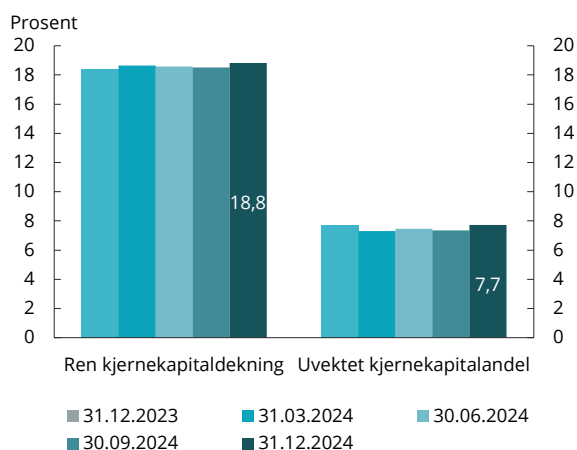
2. Banker og kredittforetak

2.1. Soliditet

2.1.1. Kapitaldekning

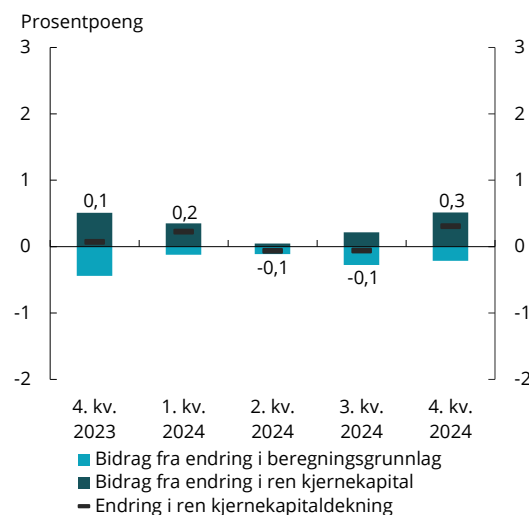
- Alle banker og kredittforetak oppfylte kapitalkravene ved utgangen av fjerde kvartal 2024.
- Bankenes samlede rene kjernekapitaldekning, beregnet som vektet gjennomsnitt, var 18,8 prosent, se figur 2.1. Det er opp fra 18,4 prosent ett år tidligere.
- Utviklingen i ren kjernekapitaldekning gjennom regnskapsåret påvirkes både av at bankenes balanser øker, og av endringer i beholdningen av ren kjernekapital, se figur 2.2. Et flertall av bankene inkluderer ikke delårsresultatet i kapitalrapporteringen.
- Bankenes samlede uvektede kjernekapitalandel var 7,7 prosent ved utgangen av fjerde kvartal, uendret fra ett år tidligere.
- Både bankenes risikovektede beregningsgrunnlag og eksponeringsmålet, som er nevneren i uvektet kjernekapitalandel, ble redusert i fjerde kvartal 2024, se figur 2.3.
- Ved utgangen av fjerde kvartal 2024 tilfredstilte bankene kapitalkravet (inkludert pilar 2-krav) med en margin, se figur 2.4. Medianavstanden til kravet til ren kjernekapitaldekning var 4,6 prosentpoeng, som er 0,1 prosentpoeng høyere enn på samme tid året før.
- Kredittforetakenes samlede rene kjernekapitaldekning var 21,4 prosent, opp fra 20,2 prosent i fjerde kvartal 2023. Kredittforetakenes uvektede kjernekapitalandel var 5,6 prosent, opp fra 5,2 ett år tidligere.

Figur 2.1 Ren kjernekapitaldekning og uvektet kjernekapitalandel i norske banker/bankkonsern

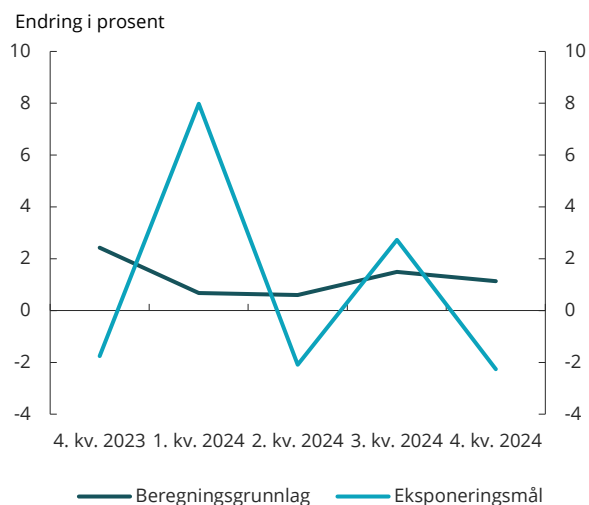
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.2 Endring i ren kjernekapitaldekning i samtlige banker/bankkonsern (dekomponert)

Kilde: Finanstilsynet

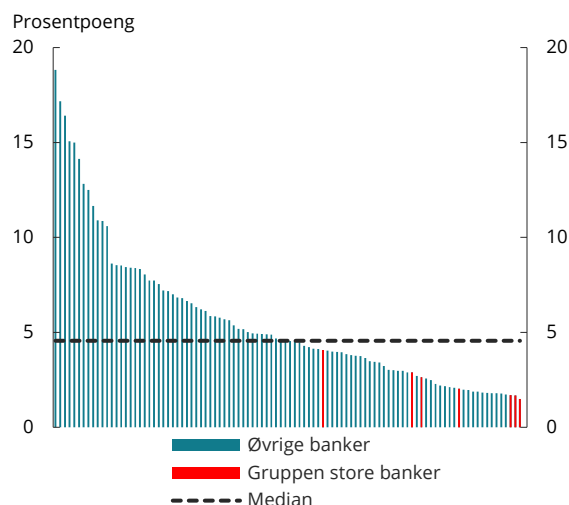
Figur 2.3 Risikovektet beregningsgrunnlag og eksponeringsmål* i norske banker/bankkonsern

Note: *Eksponeringer før risikovektning. Nevneren i uvektet kjernekapitalandel.

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.4 Bankenes margin til kapitalkravet* per 31. desember 2024

Note: *Krav til ren kjernekapital, inklusiv pilar 2-krav.

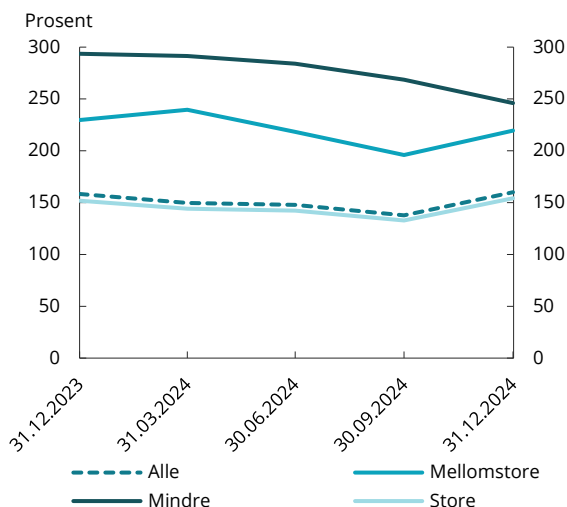
Kilde: Finanstilsynet

2.2. Likviditetsrisiko

2.2.1. Likviditetsreserven (LCR)

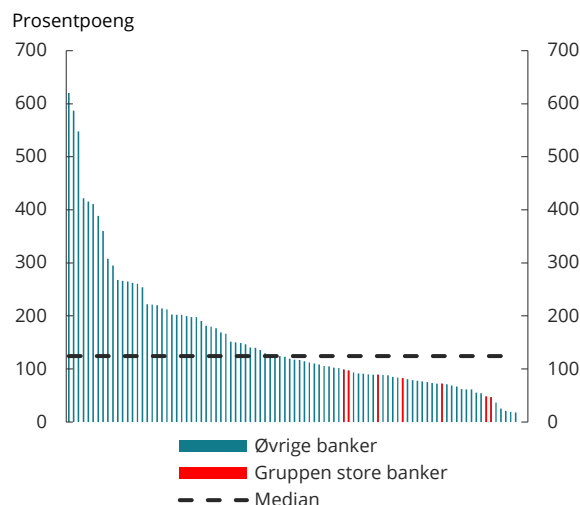
- Alle bankene oppfylte minstekravene til likviditetsreserven, LCR, både på totalnivå, i norske kroner og i andre signifikante valutaer, ved utgangen av fjerde kvartal 2024.
- LCR for bankene samlet sett var 160 prosent, 22 prosentpoeng høyere enn ved utgangen av forrige kvartal, og 2 prosentpoeng høyere enn ett år tidligere, se figur 2.5. Oppgangen i LCR fra forrige kvartal skyldes at de store og mellomstore bankene har hatt en reduksjon i netto utbetalinger.
- Siden fjerde kvartal 2023 har gruppen små og mellomstore banker redusert sin LCR. Nedgangen er særlig markant hos de mindre bankene grunnet en økning i netto utbetalinger.
- Medianavstanden til LCR-kravet var 124 prosentpoeng, se figur 2.6. Dette er en nedgang fra 136 prosentpoeng ved utgangen av tredje kvartal 2024.
- Det er stor spredning i LCR-verdiene mellom de ulike bankene, og dermed også i marginen til minstekravet. LCR for små og mellomstore banker er generelt mer volatil enn for de større bankene, se figur 2.5. Volatiliteten skyldes delvis at endringer i enkeltposter får større effekt hos små banker, og delvis at de større bankene har en mer aktiv likviditetsstyring og dermed finner det hensiktsmessig å ligge nærmere kravet. Små og mellomstore banker har de siste årene hatt en LCR som er langt over minstekravet.

Figur 2.5 Total-LCR, vektet gjennomsnitt per 31. desember 2024

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.6 Bankenes margin til LCR-kravet per 31. desember 2024

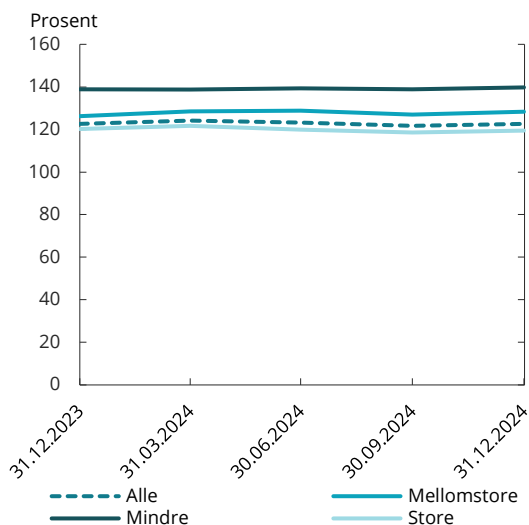

Note: Fem ekstremverdier er utelatt fra figuren.
Kilde: Finanstilsynet

2.2.2. Stabil finansiering (Net Stable Funding Ratio - NSFR)

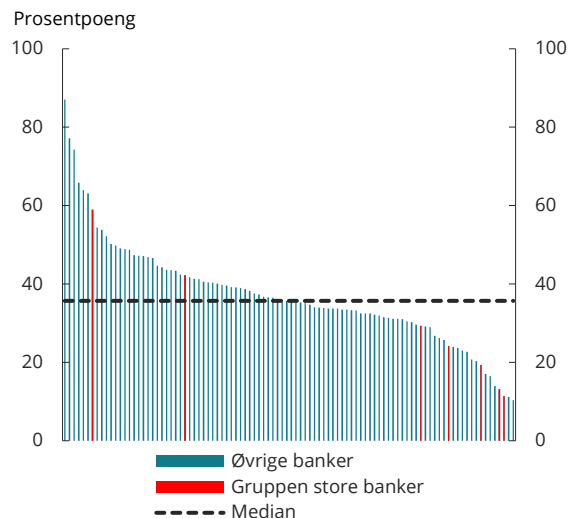
- Alle foretak, med unntak av ett, oppfylte minstekravet til stabil finansiering, NSFR, ved utgangen av fjerde kvartal 2024.
- Finanstilsynet har vært i dialog med foretaket som oppgir at bruddet skyldes at NSFR-måltallet ikke ble fulgt opp i tilstrekkelig grad forut for rapportering. Foretaket vil bli fulgt opp i det løpende tilsynet fremover for å sikre at minstekravet er oppfylt.
- NSFR for bankene samlet var 123 prosent, det samme som ett år tidligere, se figur 2.7. NSFR har ligget stabilt for alle bankgrupper over flere år.
- Medianavstanden til NSFR-kravet var 37 prosentpoeng, se figur 2.8, opp med ett prosentpoeng siden utgangen av forrige kvartal.
- Det er relativt stor spredning i NSFR mellom bankene, men spredningen er mindre enn for LCR. Dette kan skyldes at NSFR reflekterer hele balansen og at norske bankers balanser hovedsakelig består av innskudd og utlån. De større bankene har en større andel markedsfinansiering, som gjør at de skiller seg noe ut fra resten siden markedsfinansiering vektet annerledes enn innskudd i NSFR.

Figur 2.7 Total-NSFR, vektet gjennomsnitt per 31. desember 2024

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.8 Bankenes margin til NSFR-kravet per 31. desember 2024

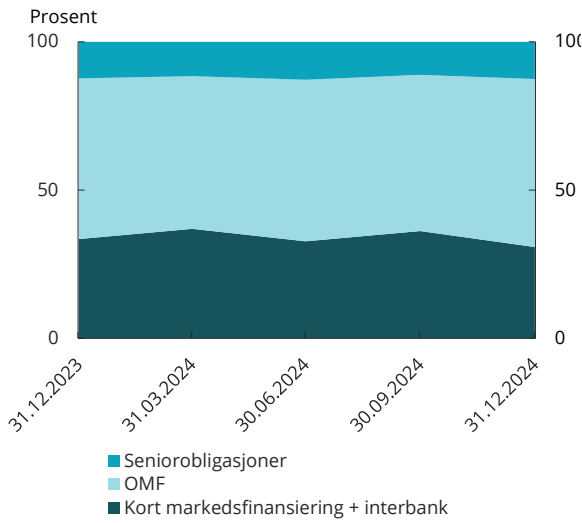
Note: En ekstremverdi er utelatt fra figuren.

Kilde: Finanstilsynet

2.2.3. Finansiering

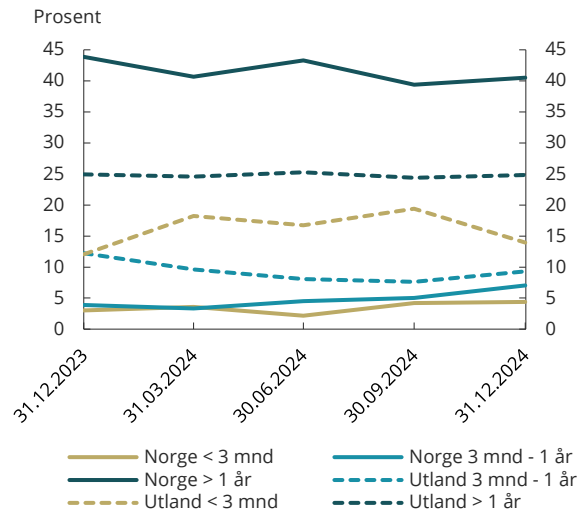
- Andelen kort markedsfinansiering har hatt en nedgang siden utgangen av tredje kvartal 2024, se figur 2.9. Samtidig har andelen OMF-finansiering og andelen seniorobligasjoner økt det siste kvartalet.
- Finansiering med løpetid mindre enn ett år (kort finansiering) har de siste årene utgjort om lag en tredjedel av bankenes markedsfinansiering. Denne andelen har avtatt siden utgangen av forrige kvartal. Nedgangen skyldes en reduksjon i finansiering med løpetid under tre måneder fra utlandet, se figur 2.10.
- Utviklingen i figur 2.9 og 2.10 er sterkt påvirket av finansieringssammensetningen hos de store bankene. De øvrige bankene finansieres hovedsakelig fra Norge, og majoriteten av markedsfinansieringen har lang løpetid. Samlet sett er bare litt over en femtedel av finansieringen av øvrige banker fra utlandet, og da med løpetid over 1 år. Se figur 2.11 for illustrasjon av forskjellen i foretakenes finansieringssammensetning.

Figur 2.9 Markedsfinansiering, etter type finansiering

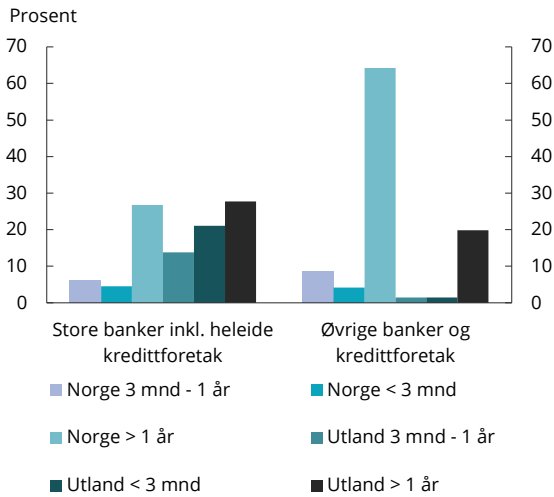
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.10 Markedsfinansiering etter løpetid og innland/utland

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.11 Markedsfinansiering, etter løpetid og innland/utland, etter bankgrupper

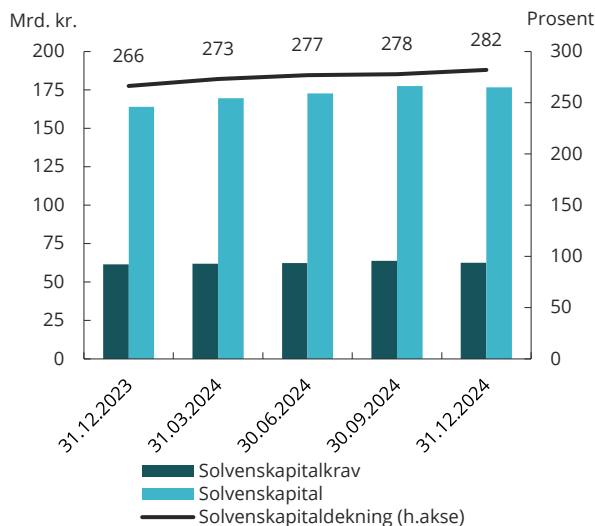
Kilde: Finanstilsynet

3. Forsikringsforetak

3.1. Soliditet i livsforsikringsforetak

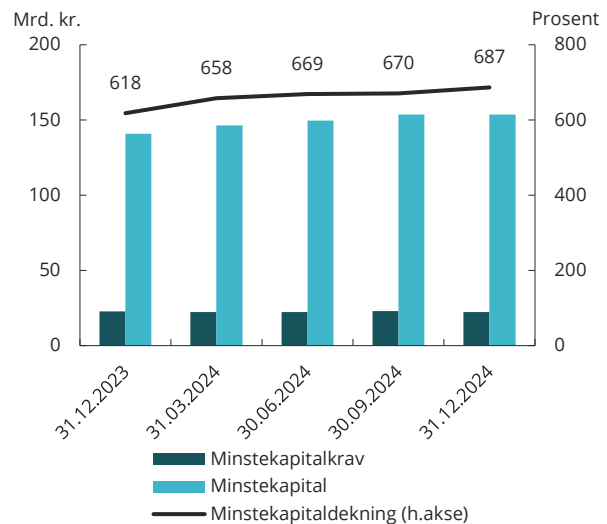
- Solvenskapitaldekningen for livsforsikringsforetakene samlet var 282 prosent per 31. desember 2024, en oppgang på 16 prosentpoeng fra utgangen av 2023. Dette skyldes en økning i solvenskapitalen på 8 prosent, se figur 3.1. Sammenlignet med kvartalet før er soliditeten styrket med 4 prosentpoeng.
- Samtlige livsforsikringsforetak oppfylte solvenskapitalkravet per 31. desember 2024.
- Ingen livsforsikringsforetak hadde effekt av overgangsregelen². Det skyldes primært den betydelige økningen i rentenivået de siste årene. Sist overgangsregelen hadde effekt for livsforsikringsforetakene var ved utgangen av første kvartal 2022.
- Minstekapitaldekningen for livsforsikringsforetakene samlet var 687 prosent, en økning på 69 prosentpoeng fra året før. Dekningen økte med 16 prosentpoeng sammenlignet med forrige kvartal, se figur 3.2.

Figur 3.1 Solvenskapitaldekning i livsforsikringsforetakene samlet

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.2 Minstekapitaldekning i livsforsikringsforetakene samlet

Kilde: Finanstilsynet

3.2. Soliditet i skadeforsikringsforetak

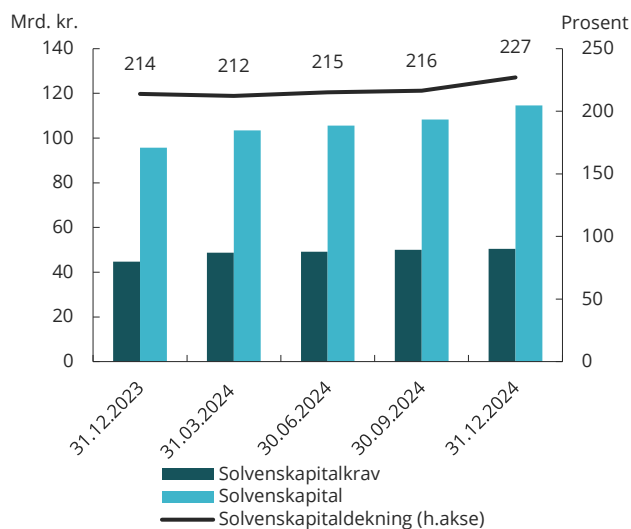
- Solvenskapitaldekningen for skadeforsikringsforetakene³ samlet var 227 prosent per 31. desember 2024, 13 prosentpoeng høyere enn ved utgangen av 2023, se figur 3.3. Sammenlignet med kvartalet før, har soliditeten økt med 11 prosentpoeng. Dette skyldes at solvenskapitalen har økt med 6 prosent.
- Alle skadeforsikringsforetakene oppfylte solvenskapitalkravet per 31. desember 2024, se figur 3.4.
- Minstekapitaldekningen for skadeforsikringsforetakene samlet var 576 prosent per 31. desember 2024, en oppgang på 51 prosentpoeng fra året før og 37 prosentpoeng fra kvartalet før, se figur 3.5. Endringene i minstekapitaldekningen kan være markante og

² Se metodevedlegget for nærmere beskrivelse av overgangsregelen.

³ Assuranceforeningen Skuld har avvikende regnskapsår og er utelatt fra omtalen i denne rapporten. I tidligere rapporter var også Assuranceforeningen Gard og Gard M&E Insurance (Europe) AS utelatt. Disse er nå inkludert i omtalen da disse ikke lenger har avvikende regnskapsår.

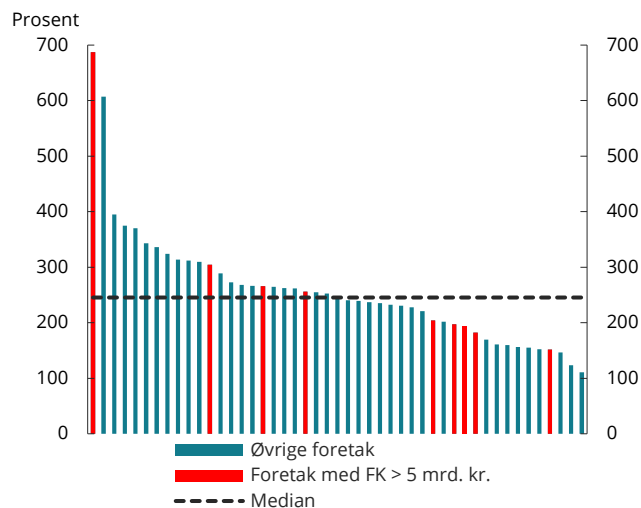
skyldes hovedsakelig variasjon i ansvarlig kapital (telleren i brøken), ettersom minstekapitalkravet (nevneren i brøken) ligger på et forholdsvis stabilt nivå. Alle skadeforsikringsforetakene oppfylte minstekapitalkravet per 31. desember 2024.

Figur 3.3 Solvenskapitaldekning i skadeforsikringsforetakene samlet

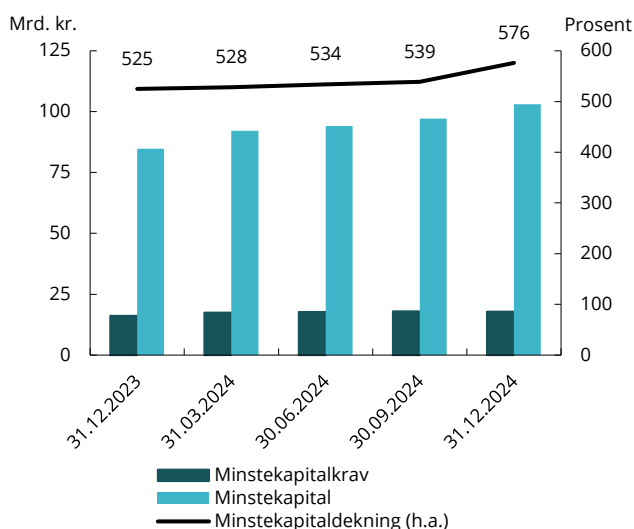
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.4 Solvenskapitaldekning for skadeforsikringsforetakene per 31. desember 2024

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.5 Minstekapitaldekning i skadeforsikringsforetakene samlet

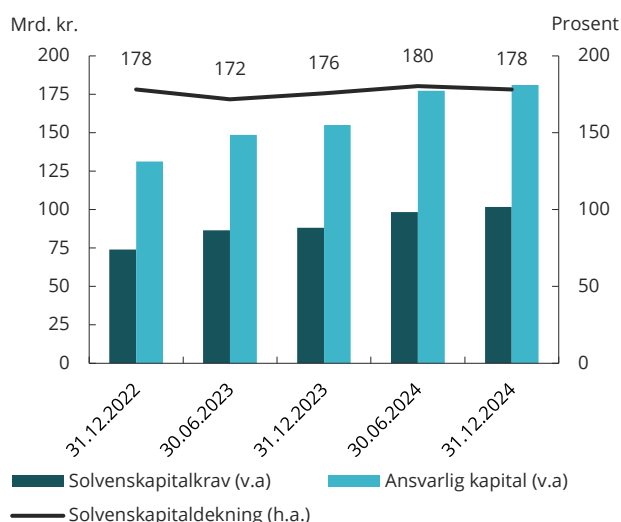
Kilde: Finanstilsynet

3.3. Soliditet i pensjonskasser

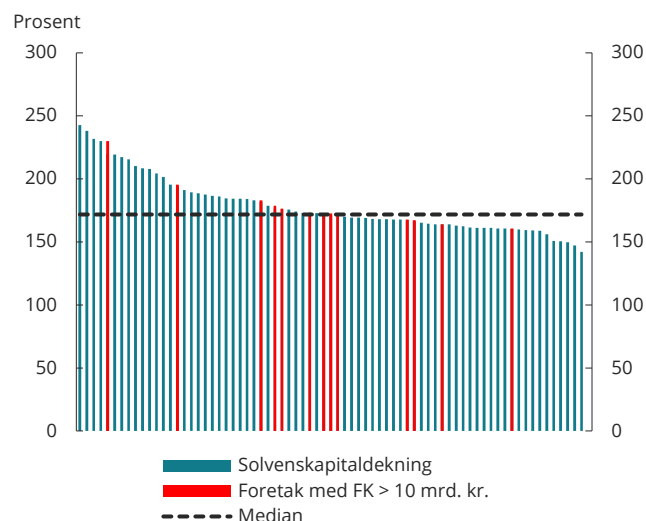
- Den samlede solvenskapitaldekningen for pensjonskassene var 178 prosent ved utgangen av 2024, en økning på to prosentpoeng fra utgangen av 2023, se figur 3.6. Økningen i solvenskapitaldekningen har sammenheng med at den ansvarlige kapitalen økte noe mer enn solvenskapitalkravet i den aktuelle perioden.
- Økt bufferfond og økt kapital i gruppe 1 (egenkapital) var de viktigste årsakene til oppgangen i den ansvarlige kapitalen. Aksjekursøkningen i 2024 har bidratt til økt solvenskrav for aksjerisiko.

- Alle pensjonskassene oppfylte solvenskapitalkravet per 31. desember 2024, se figur 3.7.
- For pensjonskassene samlet var solvenskapitaldekningen uten overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger 177 prosent per 31. desember 2024, som er en økning på tre prosentpoeng fra 31. desember 2023, se figur 3.8.
- Alle pensjonskassene oppfylte solvenskapitalkravet uten overgangsregelen.
- 29 pensjonskasser hadde effekt av overgangsregelen per 31. desember 2024.

Figur 3.6 Solvenskapitaldekning i pensjonskassene samlet

Figur 3.7 Solvenskapitaldekning for pensjonskassene per 31. desember 2024*

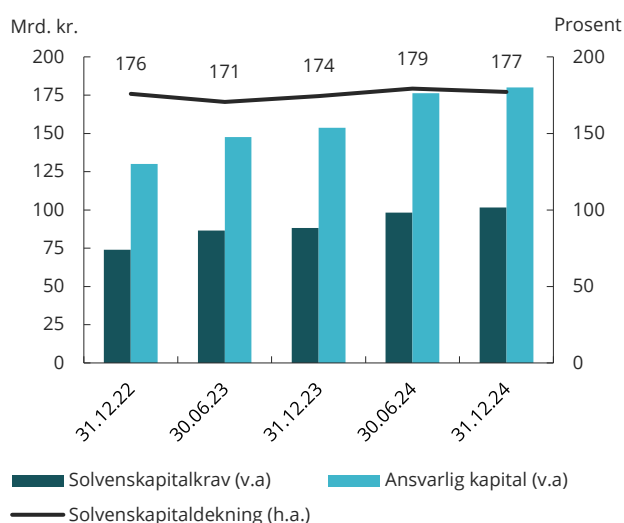

Kilde: Finanstilsynet

* Én pensjonskasse hadde over 1000 prosent i solvenskapitaldekning og er utelatt fra figuren.

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.8 Solvenskapitaldekning uten overgangsregelen for pensjonskassene samlet

Kilde: Finanstilsynet

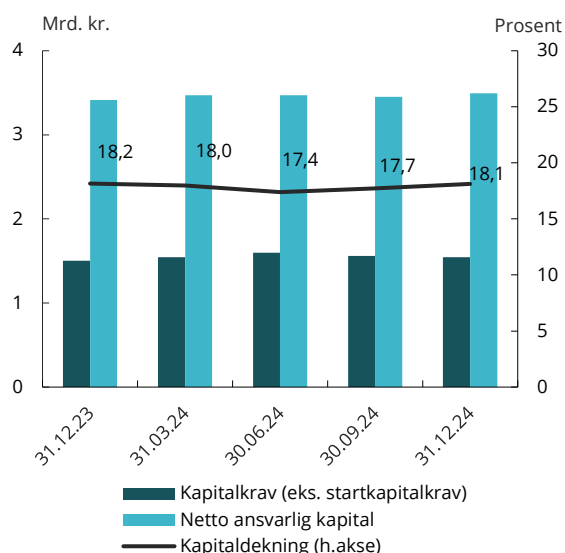
4. Verdipapirforetak og fondsforvaltere

4.1. Soliditet i verdipapirforetak

Det var totalt 92 norske frittstående verdipapirforetak ved utgangen av fjerde kvartal 2024. Det skilles mellom verdipapirforetak med tillatelse til å yte minst en av investeringstjenestene egenhandel (tjeneste 3) og garantistillelse ved emisjoner (tjeneste 6), og foretak uten slike tillatelser.⁴

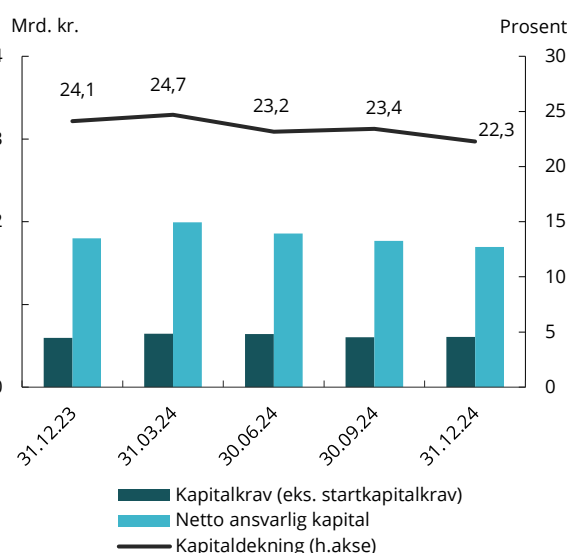
- Samlet kapitaldekning for verdipapirforetak med tillatelse til å yte egenhandel og/eller garantistillelse var 18,1 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2024, ned 0,1 prosentpoeng fra utgangen av fjerde kvartal 2023, se figur 4.1.
- Samlet kapitaldekning for øvrige verdipapirforetak (uten tillatelse til å yte de nevnte tjenestene) var 22,3 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2024, ned 1,8 prosentpoeng fra utgangen av fjerde kvartal 2023, se figur 4.2.

Figur 4.1 Samlet kapitaldekning verdipapirforetak med tjeneste 3 og/eller 6

Kilde: Finanstilsynet

Figur 4.2 Samlet kapitaldekning verdipapirforetak uten tjeneste 3 og 6

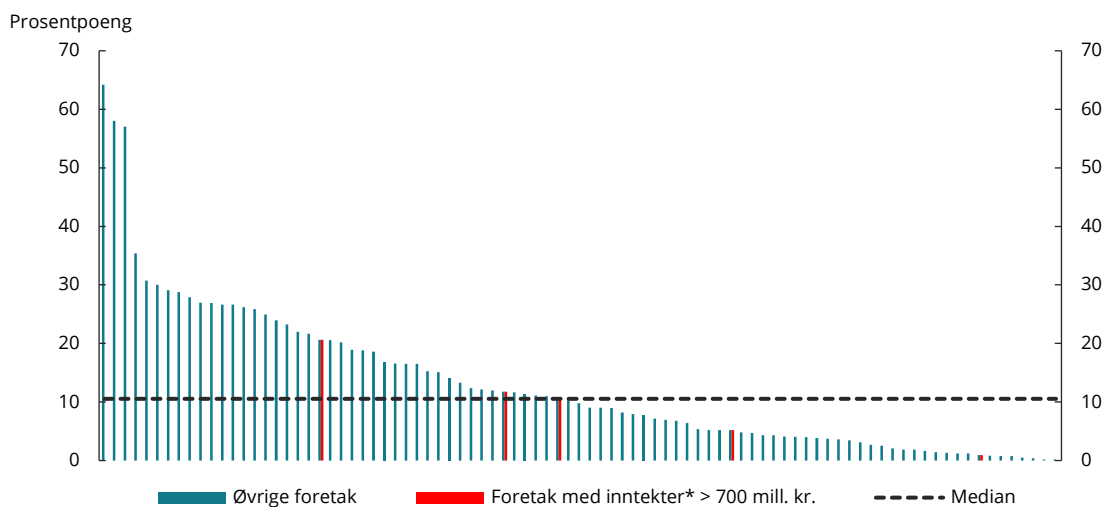

Kilde: Finanstilsynet

- Alle verdipapirforetakene oppfylte kapitalkravet. 15 aktører hadde under to prosentpoeng margin til kapitalkravet, hvorav minstemarginen var 0,18 prosentpoeng, se figur 4.3. Medianmarginen var 10,55 prosentpoeng.

⁴ Verdipapirforetak med tillatelse til å yte tjeneste 3 og/eller 6 har startkapitalkrav på 730 000 euro, og verdipapirforetak uten tillatelse til å yte tjeneste 3 og 6 har startkapitalkrav på enten 50 000 eller 125 000 euro (se vedlegg for mer informasjon). Per utgangen av fjerde kvartal 2024 hadde 11 norske verdipapirforetak tillatelse til å yte tjeneste 3 og/eller 6.

Figur 4.3 Verdipapirforetakenes margin til kapitalkravet per 31. desember 2024

*Note: Inntekter er fra ytelse av investerings- og tilleggstjenester, hentet fra foretakenes halvårsoppgave for første og andre halvår 2024. Tre observasjoner over 70 prosentpoeng er utelatt fra figuren.

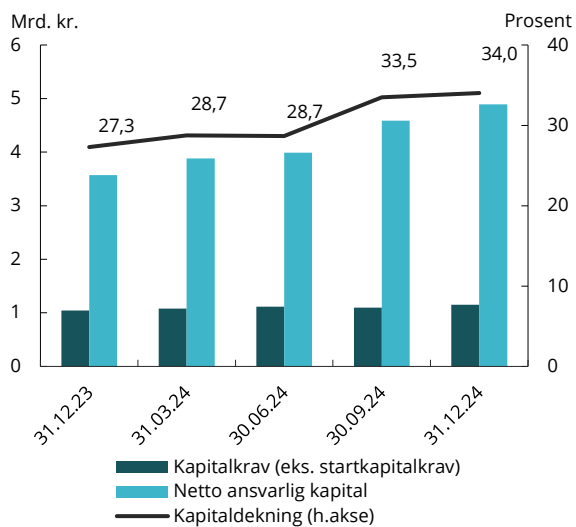
Kilde: Finanstilsynet

4.2. Soliditet i fondsforvaltere

- Ved utgangen av fjerde kvartal 2024 var det totalt 35 forvaltningsselskap og AIF-forvaltere med tillatelse til å yte individuell porteføljeforvaltning.⁵
- Samlet kapitaldekning for fondsforvaltere med tillatelse til å yte individuell porteføljeforvaltning var 34 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2024, opp 6,7 prosentpoeng fra utgangen av fjerde kvartal 2023, se figur 4.4.
- Ett forvaltningsselskap oppfylte ikke kapitalkravet per 31. desember 2024. Foretaket har gjennomført en kapitalforhøyelse på 3 mill. kroner (innbetalt 18. februar) og oppfyller dermed kravet igjen.
- Alle resterende fondsforvaltere oppfylte kapitalkravene per 31. desember 2024. Syv aktører hadde under to prosentpoeng margin til kapitalkravet, hvorav minstemarginen var 1 prosentpoeng, se figur 4.5. Medianmarginen var 7,7 prosentpoeng.

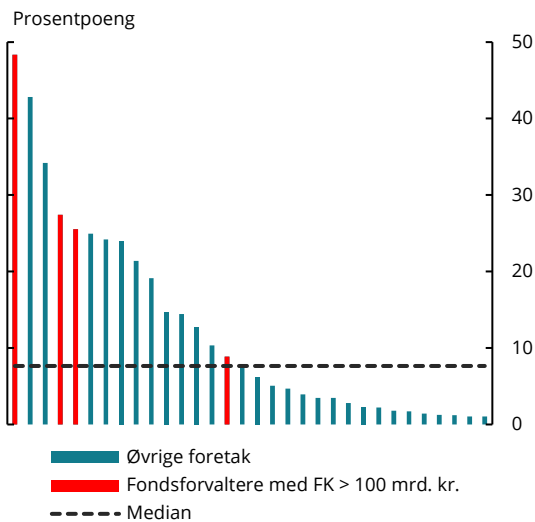
⁵ Det skiller mellom forvaltningsselskaper og AIF-forvaltere med tillatelse til å yte individuell porteføljeforvaltning og de uten slik tillatelse. Foretak uten tillatelse til å yte individuell porteføljeforvaltning rapporterer ikke kapitaldekning.

Figur 4.4 Samlet kapitaldekning fondsforvaltere med individuell porteføljevaltning

Kilde: Finanstilsynet

Figur 4.5 Fondsforvalteres margin til kapitalkravet per 31. desember 2024

*Note: To observasjoner over 50 prosentpoeng og foretaket som ikke oppfylte kapitalkravet er utelatt fra figuren.

Kilde: Finanstilsynet

5. Vedlegg – regelverk og metodikk

5.1. Banker og kredittforetak

5.1.1. Soliditet

Ren kjernekapitaldekning

Ren kjernekapital (Common Equity Tier 1) består av innskutt og opptjent egenkapital. Som rene kjernekapitalinstrumenter regnes aksjer, egenkapitalbevis og medlemsinnskudd godkjent av Finanstilsynet. Ren kjernekapitaldekning er ren kjernekapital som andel av det risikovektede beregningsgrunnlaget.

Pilar 1-krav

Pilar 1 er minimums- og bufferkrav til ansvarlig kapital som gjelder alle foretak. Minimumskravet innebærer at foretakene til enhver tid skal ha en ren kjernekapitaldekning på minst 4,5 prosent av foretakets beregningsgrunnlag. Kjernekapitaldekningen og total kapitaldekning skal henholdsvis være minst 6 og 8 prosent av beregningsgrunnlaget.

I tillegg til minstekravene til ansvarlig kapital skal foretakene ha kapitalbuffer bestående av ren kjernekapital. Foretakene skal ha en bevaringsbuffer på 2,5 prosent, systemrisikobuffer på 4,5⁶ prosent og motsyklisk kapitalbuffer på 2,5 prosent av beregningsgrunnlaget. I tillegg kommer en buffer for systemviktige foretak, som er 1,0 prosent for Kommunalbanken og Nordea Eiendomskreditt, og 2,0 prosent for foretak i DNB-konsernet. Fra 30. september 2024 anses også Sparebank 1 SR-Bank ASA som systemviktig og skal oppfylle et bufferkrav på 1 prosent.

Pilar 2-krav

Pilar 2 i kapitaldekningsregelverket krever at foretakene gjennomfører en intern kapitalvurderingsprosess (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP) for å ta stilling til kapitalbehov. Pilar 2-kravet er påslag i kapitalkrav for foretaksspesifikk risiko som ikke er tilstrekkelig dekket av kravene i pilar 1. Det følger av CRD 5 at pilar 2-kravet normalt skal dekkes av minst 56,25 prosent ren kjernekapital, mens vanlig praksis i Norge har vært at pilar 2-kravet fullt ut skal dekkes av ren kjernekapital. Bestemmelsen ble gjennomført i norsk rett 1. juni 2022, og Finanstilsynet legger CRD 5-bestemmelsene til grunn i sin tilsynspraksis. Pilar 2-krav som trådte i kraft før 1. juni 2022 kan med virkning fra 31. desember 2023 oppfylles i tråd med de nye kravene til kapitalsammensetning. Pilar 2-krav datert 1. juni 2022 eller senere følger også nye krav til kapitalsammensetning, og det foretaksspesifikke kravet til sammensetning av pilar 2-kravet fremkommer av pilar 2-vedtaket fra Finanstilsynet.

Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel er krav til kjernekapital⁷ som andel av foretakenes eksponeringer før risikovekting. Det vil si et kapitalmål dividert på et uvektet eksponeringsmål. Kapitalmålet

⁶ Gjeldende systemrisikobufferkrav er 4,5 prosent for norske engasjementer. For systemviktige foretak og foretak som benytter AIRB-metoden trådte kravet i kraft 31.12.2020. For andre foretak ble det gitt en overgangsregel som innebar at det gamle systemrisikobufferkravet på 3,0 prosent for hele beregningsgrunnlaget gjaldt frem til 31.12.2023.

⁷ Ren kjernekapital og annen godkjent kjernekapital. Annen godkjent kjernekapital består av hybridkapital/fondsobligasjoner.

består av kjernekapital, og eksponeringsmålet omfatter samtlige balanseførte og ikke-balanseførte poster beregnet uten risikovekting.

Det følger av CRR/CRD IV-forskriften at foretakene skal ha en uvektet kjernekapitalandel på 3 prosent. Alle banker skal i tillegg ha en uvektet kjernekapitalandelsbuffer på minst 2 prosent. Systemviktige banker skal utover dette ha en uvektet kjernekapitalandelsbuffer på minst 1 prosent.

5.1.2. Likviditetsrisiko

Likviditetsregelverket stiller en rekke krav til foretakenes likviditet. Det foreligger krav om at banker og kredittforetak skal ha en tilstrekkelig likviditetsreserve til å dekke likviditetsutgang i en stressituasjon, og krav til stabil finansiering.

LCR

Likviditetsreserven (LCR) måler størrelsen på foretakenes likvide eiendeler dividert med netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon i penge- og kapitalmarkedene. Foretakene skal til enhver tid ha en LCR på 100 prosent på totalnivå for alle valutaer. Det innebærer at foretakenes likvide eiendeler minst skal tilsvare netto likviditetsutgang i en stressituasjon. Kravet gjelder både på konsolidert og ikke-konsolidert nivå.

Det stilles også krav til LCR i hver signifikant valuta på minimum 100 prosent, med unntak av norske kroner. Minimumskravet til LCR i norske kroner er på 50 prosent og gjelder kun for foretak som har andresignifikant valutaer enn norske kroner. For øvrige foretak er det ikke fastsatt minstekrav til LCR i norske kroner.

NSFR

Foretakene skal til enhver tid møte et minstekrav til stabil og langsiktig finansiering, NSFR (Net Stable Funding Ratio). NSFR er tilgjengelig stabil finansiering dividert med nødvendig stabil finansiering. Dette forholdstallet skal være minimum 100 prosent. Minstekravet trådte i kraft i Norge i andre kvartal 2022.

5.2. Forsikringsforetak

Solvens II-regelverket stiller krav om at forsikringsforetak til enhver tid må ha ansvarlig kapital som minst er tilstrekkelig til å dekke et solvenskapitalkrav (SCR) og et minstekapitalkrav (MCR). I denne rapporten er dette referert til som henholdsvis solvenskapital og minstekapital. Et foretak oppfyller ikke kapitalkravene dersom den ansvarlige kapitalen er lavere enn enten solvenskapitalkravet eller minstekapitalkravet (eller begge), dvs. dersom solvenskapitaldekningen eller minstekapitaldekningen er under 100 prosent.

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet avhenger av risikoen knyttet til investeringene og forsikringsforpliktelsene til forsikringsforetaket og er utformet for å sikre at forsikringsforetaket har en finansiell buffer utover de forsikringstekniske avsetningene. Solvenskapitalkravet skal dekke risikoen for tap av foretakets ansvarlige kapital og ved beregningen skal all kvantifiserbar tapsrisiko knyttet til forsikringsforetakets samlede virksomhet tas i betraktning. Det skal beregnes slik at sannsynligheten er 99,5 prosent for at samlet tap, herunder forsikringsmessig og finansielt tap, over en periode på 12 måneder ikke overstiger det beregnede kapitalkravet.

Minstekapitalkrav

Minstekapitalkravet beregnes ved hjelp av en metode som er vesentlig mindre risikosensitiv enn beregningen av solvenskapitalkravet, og det skal beregnes slik at sannsynligheten er 85 prosent for at samlet tap over en periode på 12 måneder ikke overstiger det beregnede kapitalkravet. Det er fastsatt en nedre og en øvre grense for minstekapitalkravet, slik at minstekapitalkravet ikke kan utgjøre mindre enn 25 prosent av solvenskapitalkravet eller mer enn 45 prosent av solvenskapitalkravet. I tillegg er det fastsatt et nominelt minstekrav som foretaket er pålagt å oppfylle. Det innebærer at minstekapitalkravet likevel kan bli større enn solvenskapitalkravet for enkelte (mindre) foretak.

Overgangsregler

Gjennom Omnibus II-direktivet er det åpnet for flere permanente tiltak og overgangsordninger som særlig er rettet mot livsforsikringsforetak med langsiktige garantier. Regelen gir rom for å redusere de forsikringstekniske avsetningene tilsvarende en andel av differansen mellom forsikringstekniske avsetninger beregnet etter Solvens II-regelverket og forsikringstekniske avsetninger beregnet etter solvensmarginregelverket som var gjeldende frem til utgangen av 2015 (Solvens I). Overgangsregelen innebærer at en eventuell økning i verdien av forsikringsforpliktelsene ved overgangen til Solvens II fases inn lineært over en periode på 16 år, fra 2016 til 2032.

5.3. Pensjonskasser

Solvenskapitalkravet

Fra 1. januar 2019 har solvenskapitalkravet for pensjonskasser vært basert på hovedprinsippene i Solvens II. Solvenskapitalkravet avhenger av risikoen knyttet til investeringene og forsikringsforpliktelsene og er utformet for å sikre at pensjonskassene har en finansiell buffer utover de forsikringstekniske avsetningene. Solvenskapitalkravet skal dekke risikoen for tap av pensjonskassens ansvarlige kapital og ved beregningen skal all kvantifiserbar tapsrisiko knyttet til pensjonskassens samlede virksomhet tas i betraktning.

Overgangsregler

Det er fastsatt overgangsordninger for forsikringstekniske avsetninger og ansvarlige lån. Overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger gir rom for å redusere de forsikringstekniske avsetningene tilsvarende en andel av differansen mellom forsikringstekniske avsetninger beregnet i det nye solvenskapitalkravet og forsikringstekniske avsetninger beregnet etter solvensmarginregelverket (Solvens I). Overgangsregelen innebærer at en eventuell økning i verdien av forsikringsforpliktelsene ved overgangen til det nye solvenskapitalkravet fases inn lineært i årene frem til 2032.

5.4. Verdipapirforetak og fondsforvaltere

Verdipapirforetak

Kapitalkrav for verdipapirforetak følger av det europeiske kapitalkravsregelverket CRD IV/CRR.⁸ På grunn av måten kapitaldekningsregelverket for verdipapirforetak er innrettet, er det naturlig å dele dem inn i to grupper. Foretak med tillatelse til å yte minst en av investeringstjenestene egenhandel, garantistillelse ved emisjoner, drift av multilateral

⁸ EU innførte IFD/IFR som gjeldende kapitaldekningsregelverk for verdipapirforetak 26. juni 2021. Regelverket er ennå ikke innlemmet i EØS-avtalen og dermed ikke innført i Norge, og p.t. er det uvisst når det skjer.

handelsfasilitet og drift av organisert handelsfasilitet, jf. verdipapirhandelloven § 2-1 (1) nr. 3, 6, 8 og 9⁹, og foretak uten slike tillatelser.

Førstnevnte gruppe foretak er underlagt et startkapitalkrav på 730 000 euro og et samlet kapitalkrav på 8 prosent av beregningsgrunnlaget for kreditt-, markeds- og operasjonell risiko. Sistnevnte gruppe foretak er underlagt et startkapitalkrav på 125 000 eller 50 000 euro (avhengig av om de har tillatelse til å håndtere klientmidler eller ikke) og det største av et samlet kapitalkrav på 8 prosent av beregningsgrunnlaget for kreditt- og markedsrisiko og 25 prosent av foretakets faste kostnader.

Forvaltningsselskap for verdipapirfond og AIF-forvaltere (fondsforvaltere)

Fondsforvaltere kan deles inn i to grupper med ulike krav til ansvarlig kapital: Forvaltere av fond med tillatelse til å yte individuell porteføljeforvaltning, jf. verdipapirhandelloven § 2-1 (1) nr. 4, og forvaltere av fond uten slik tillatelse.

Førstnevnte gruppe foretak er i tillegg til kravene som følger av verdipapirfondloven og/eller AIF-loven (m/forskrifter) omfattet av de samme kapitalkravene som gjelder for verdipapirforetak uten tillatelse til å yte investeringstjenestene egenhandel, garantistillelse ved emisjoner, drift av multilateral handelsfasilitet og drift av organisert handelsfasilitet, dvs. det største av et samlet kapitalkrav på 8 prosent av beregningsgrunnlaget for kreditt- og markedsrisiko og 25 prosent av foretakets faste kostnader.

Foretak uten tillatelse til å yte individuell porteføljeforvaltning rapporterer ansvarlig kapital kun per 30. juni og 31. desember. Disse foretakene har et startkapitalkrav og et kapitalkrav på 25 prosent av foretakets faste kostnader.

⁹ P.t. er det imidlertid kun tjeneste 3 og 6 som er relevante for Norge, da ingen norske verdipapirforetak har tillatelse til å yte tjeneste 8 eller 9.

Finanstilsynet
Revierstredet 3
P.O. Box 1187 Sentrum
NO-0107 Oslo

Tel. +47 22 93 98 00
post@finansilsynet.no
finansilsynet.no

